

شناسایی و معرفی مجلات روستایی

(۱۳۳۰-۱۳۶۸)

تهیه کننده: عبدالعظیم آجیلی
دانشجوی ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه:

وسایل ارتباط جمعی نقشی سازنده و مطمئن در پیشرفت جوامع انسانی داشته در بالا بردن سطح آگاهی و بینش مهارتی افراد نقش بسزایی دارند. از آنجایی که رشد و توسعه روستاها مدنظر است، مطبوعات و مجلاتی که مخاطبین روستایی دارند، در ایجاد تحول و رشد فرهنگی جوامع روستایی و آموزش و ترویج آنها نقش سازنده‌ای خواهند داشت. هدف از تهیه این مقاله این است که مجلات روستایی ابتدا شناسایی و سپس معرفی شوند. مشخصات هرکدام از نظر دور انتشار، اهداف، نوع مطالب، فهرست عناوین، تعداد صفحات، نوع چاپ، نوع کاغذ و مؤسسه انتشاردهنده آنها مورد نظر بوده است. برای تهیه این مقاله از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است بدین صورت که ابتدا منابع شناسایی و اطلاعات جمع‌آوری شده است و سپس، مطالب مقاله تهیه و تدوین و تنظیم گردیده است. مقاله حاضر، حاصل شش ماه تلاش و کوشش در جهت شناسایی و معرفی مجلات روستایی از منابع و مکان‌های مختلف کشور است. امید است که مورد استفاده دست‌اندرکاران مجلات، همچنین سایر علاقه‌مندان به مجلات روستایی واقع شود.

از دید ما، مجله، عبارت از نشریه‌ای است که در تاریخ معین، با عنوان مشخص و در فواصل معین و با قطع ثابت که دارای مقالات و مطالب متعدد برای اقشار مختلف یا گروه خاصی از افراد اجتماع است، انتشار می‌یابد. مجله روستایی نیز عبارت است از نشریه‌ای ادواری، برای مخاطبینی که در محیط‌های روستایی ساکنند و فعالیت کاری و معیشتی دارند، تهیه می‌شود.

سابقه انتشار مجلات روستایی در ایران

تا ۱۳۳۰ تمام مجلاتی که در ایران به‌نحوی از انحاء منتشر می‌شد، همه مخاطبین شهری داشته

عمران روستایی، مسایل بهداشتی، سوادآموزی، مشارکت و تشکیل تعاونی‌ها، فعالیت‌های زنان روستایی و همچنین اخبار و اطلاعات روستاهای ایران بود. مجله «برزگر» تا ۱۳۴۱ انتشار یافت و از ۱۳۴۲ به‌دنبال اجرای اصلاحات ارضی در ایران، مجله روستایی دیگری به نام «دهقان روز» به صورت ماهانه از طرف فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران کشاورزی منتشر شد. مطالب مجله «دهقان روز» در زمینه‌های کشاورزی، علمی و اقتصادی بود و تا ۱۳۵۹ منتشر می‌شد.

در ۱۳۴۷ انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستایی در ایران شکل می‌گیرد. این انجمن در بهمن ماه ۱۳۴۷، اولین مجله ماهانه خود را تحت عنوان مجله «روستا» که مخاطبین آن روستاییان بودند، منتشر کرد. مطالب این مجله در زمینه‌های اجتماعی، بهداشتی، مذهبی، داستان، سرگرمی‌ها و اخبار و اطلاعات بوده است.

مجله «روستا» با تیراژ ۵۱ هزار نسخه تا ۱۳۵۷ چاپ و توزیع می‌شد. در ۱۳۵۴، مجله «رستاخیز روستا» به صورت ماهانه، توسط شاخه روستایی حزب رستاخیز انتشار یافت. مخاطبین این مجله بیش‌تر جوانان و نوجوانان روستایی بودند. مطالب این مجله در زمینه‌های کشاورزی، اجتماعی و آموزشی بود و مجله فعالیت خود را با تیراژ ۲۵۰ هزار تا ۱۳۵۷ ادامه داده است.

در همین مقطع، یعنی در سال ۱۳۵۴، مجله «بهورز» به‌وسیله هیئت بررسی مسایل بهداشتی و درمانی، سازمان شاهنشاهی و خدمات اجتماعی، به صورت ماهانه شروع به فعالیت کرد و به طور رایگان، در اختیار روستاییان و بهورزان در سطح روستا قرار گرفت. مطالب این مجله در زمینه‌های بهداشتی و درمانی، اجتماعی و کشاورزی بود.

مجله «بهورز» تا ۱۳۵۵ منتشر می‌شد. سپس از فروردین ۱۳۵۵ نام آن تغییر پیدا کرد و به نام «مردمیار» منتشر شد. البته دست‌اندرکاران مجله تغییر نکردند، ولی در ارائه مطالب آن تغییراتی به‌وجود آمد، به طوری که مباحث توسعه روستایی را مطرح کرد و سعی داشت حول این محور بخشی از مطالب مجله را ارائه کند. این مجله تا ۱۳۵۷ منتشر و توزیع شده است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، مجلات مختلفی که مخاطبین روستایی داشته‌اند، منتشر شده است که از این میان می‌توان «جرس برای دهقانان ایران» را نام برد که در ۱۳۵۸ توسط شاخه دهقانی حزب توده به صورت ماهانه منتشر می‌شد. مطالب این مجله در زمینه‌های کشاورزی، سیاسی و اجتماعی بود. این مجله تا اسفند ۱۳۵۸ تحت عنوان «جرس برای دهقانان ایران» منتشر شده است. سپس به دلیل اینکه وزارت ارشاد

هیچ‌کدام از آنان مسایل روستایی را مدنظر نداشتند.

درباره تاریخچه مجلات روستایی از ۱۳۳۰ به بعد می‌توان مجلاتی را یافت که مخاطبین روستایی داشته‌اند. اولین مجله به نام «زمین و مردم» توسط سازمان اصل چهار (اداره همکاری فنی امریکا) در ۱۳۳۱ از زمان شروع فعالیت سازمان اصل چهار در ایران انتشار یافته است. مطالب این مجله در زمینه‌های کشاورزی، بهداشتی، فرهنگی و اجتماعی بود و هر دو ماه یک بار منتشر می‌شد.

مجله «زمین و مردم» تا ۱۳۳۵، انتشار یافت و به دنبال آن، مجله دیگری تحت عنوان «برزگر» توسط اداره عمران دهات در ۱۳۳۶، به صورت ماهانه برای روستاییان انتشار یافت.

مطالب این مجله در زمینه‌های کشاورزی،

فهرست تفصیلی مجلات روستایی

۱- مجله زمین و مردم

این مجله در ۱۳۳۱ توسط سازمان اصل چهار (اداره همکاری فنی امریکا) انتشار یافت. مطالب این مجله در زمینه‌های کشاورزی، بهداشت، فرهنگی و اجتماعی بود که به صورت دو ستونی منتشر می‌شد. مجله «زمین و مردم» مخاطبین شهری و روستایی داشت، ولی بیش‌ترین مخاطبین آن روستاییان بودند و بیش‌ترین اهداف این مجله، به‌ظاهر بالا بردن سطح آگاهی کشاورزان در زمینه تکنیک‌های جدید کشاورزی و همچنین

زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و ترویجی است و به دلیل وجود جنگ، یکسری از مطالب آن راجع به مسایل جنگ و نظامی است. البته اکنون مطالب جنگ در آن دیده نمی‌شود، ولی از نظر مطالب متنوع است.

به طور کلی، در حال حاضر، دو مجله وجود دارد که به‌طور فعال چاپ و توزیع می‌شود. یک مجله «جهاد روستا» و دیگری مجله «صالحین روستا» است که هم اکنون توسط اداره کل مطبوعات و انتشارات معاونت امور اجتماعی وزارت جهاد سازندگی انتشار و در سطح روستاهای کشور توزیع می‌شود. مشخصات مجلات شناسایی شده در جدول شماره ۱ به پیوست آمده است.

اسلامی از انتشار آن جلوگیری کرد، دست‌اندرکاران این مجله برای چاپ مجدد، عنوان مجله را تغییر داده، از فروردین ۱۳۵۹ آن را تحت عنوان «جرقه نو برای کشاورزان» منتشر کرد. گرچه این مجله تغییر نام پیدا کرد، ولی اهداف آن، همان اهداف مجله «جرس برای دهقانان ایران» بود و هیچ‌گونه تغییری در روند مطالب و اهداف آن به‌وجود نیامد. این مجله در ۱۳۵۹ با نام جدید چند شماره منتشر شد، سپس انتشار آن متوقف گردید.

یکی دیگر از مجلات روستایی به نام «پیام روستا» است که در ۱۳۵۸ توسط کمیته فرهنگی جهاد سازندگی قم انتشار یافت. مطالب این مجله در زمینه‌های اعتقادی، اجتماعی، تاریخی، کشاورزی و بهداشتی بود. این مجله به صورت ماهانه تا ۱۳۶۰ منتشر شده است.

مجله «پینه‌بدستان» در ۱۳۵۹ توسط جهاد سازندگی استان خراسان، به صورت ماهانه انتشار یافت. مطالب این مجله بیش‌تر در زمینه‌های اعتقادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بود. این مجله مطالب متنوع روستایی و مسایل استانی را بیش‌تر مدنظر داشت.

از دیگر مجلات روستایی، مجله «بلوچستان و انقلاب» است که از ۱۳۶۱ به صورت ماهانه توسط جهاد سازندگی سراوان منتشر شد. مطالب این مجله در زمینه‌های اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی بود و مسایل منطقه بلوچستان را برای اقشار روستایی مطرح می‌کرد.

از ۱۳۶۱ مجله «صالحین روستا» توسط مرکز هماهنگی شوراهای روستایی جهاد سازندگی به منظور بالا بردن سطح آگاهی اعضای شورای اسلامی در روستا، منتشر شد. مجله «صالحین روستا» یک مجله صنفی بود و برای یک قشر خاص در روستا منتشر می‌شد. مطالب این مجله در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و مدیریتی که ویژه اعضای شوراهای اسلامی بود. اخیراً با تغییراتی که در این مجله به‌وجود آمده، علاوه بر اعضای شوراهای اسلامی، رهبران محلی را هم مخاطب قرار داده‌اند.

مجله «جهاد روستا» از ۱۳۵۹، توسط کمیته فرهنگی جهاد سازندگی مرکز منتشر می‌شود. با انحلال کمیته فرهنگی جهاد سازندگی که طی مصوبه ۱۳۶۳ مجلس شورای اسلامی صورت گرفت، امور فرهنگی روستا از مجموعه فعالیت‌های جهاد سازندگی حذف شد که با شکل‌گیری واحد آموزش روستایی در جهاد سازندگی، ادامه کار مجله «جهاد روستا» توسط این واحد انجام گرفت.

مجله «جهاد روستا» دارای مطالب متنوعی در

چاپ و درج می‌شد. مشخصات مجله «زمین و مردم» به شرح ذیل است:

نام مجله: زمین و مردم
تاریخ نشر اولین شماره: مهرماه ۱۳۳۱
فاصله انتشار: هر دو ماه یک بار
قطع: ۲۴×۳۴/۵ سانتی‌متر
نوع کاغذ: روزنامه‌ای (کاغذ)
تعداد صفحات: ۳۵ صفحه
نوع مطالب: کشاورزی، بهداشتی، فرهنگی و اجتماعی
وابسته به: اداره اطلاعات سفارت کبرای امریکا - بخش انتشارات
اشتراک: سالیانه ۲۰ ریال
تک شماره: ۴ ریال

به عنوان نمونه، فهرست عناوین مطالب شماره ۵ مربوط به ۱۳۳۲ به شرح ذیل است:
۱- همکاری برای بهبود زندگی. ۲- شرکت تعاونی دماوند. ۳- برنامه آموزشی اداره اصل چهار. ۴- پیشرفت‌های حاصله در منطقه بحر خزر. ۵- با بیماری سل مبارزه کنید. ۶- بنگاه خاور نزدیک. ۷- شهبش دسمن جان شماست. ۸- چگونه درختکاری کنیم؟ ۹- قصه‌گوی دهکده. ۱۰- نطق آیزنهاور. ۱۱- بانو ضیایی.

۲- مجله بزرگ

این مجله در ۱۳۳۶ به صورت ماهانه، توسط دفتر بنگاه اصلاح امور اجتماعی و عمران دهات برای روستاییان کشور منتشر شد. مجله «بزرگ» حاوی مطالبی در زمینه‌های کشاورزی، عمرانی، اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی و آموزشی بود که به صورت دوستونی و سه ستونی، همراه با عکس، چاپ و منتشر می‌شد. مخاطبین آن اقشار مختلف روستایی بودند و هدف از انتشار این مجله، بالا بردن سطح آگاهی و زندگی روستاییان در زمینه‌های مختلف در سطح روستا بود. مجله «بزرگ» را می‌توان دومین مجله روستایی دانست که در زمینه‌های مختلف - که مورد نیاز روستاییان بود - مطالب متنوعی را با انشایی بسیار ساده انتشار می‌داد. مشخصات مجله «بزرگ» به شرح ذیل است:

نام مجله: بزرگ
تاریخ نشر اولین شماره: تیرماه ۱۳۳۶
فاصله انتشار: ماهانه
قطع: ۲۳×۳۳ سانتیمتر
نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکسهای رنگی است.
نوع کاغذ: روزنامه‌ای (کاغذ)
تعداد صفحات: ۲۴ صفحه

جدول شماره ۱- مشخصات مجلات روستایی							
ردیف	عنوان مجله	سال انتشار	سال خاتمه	تیراژ تعداد صفحات سازمان صاحب امتیاز موضوعات	مدیرمسئول یا بخش انتشارات	تعداد نوع مطالب فاصله	
۱	زمین و مردم	۱۳۳۱	۱۳۳۵	۳۵	اداره اطلاعات سفارت امریکا - بخش انتشارات	کشاورزی، بهداشتی، فرهنگی، اجتماعی	هر دو ماه یکی
۲	بزرگ	۱۳۳۶	۱۳۴۱	۲۴	بنگاه اصلاح امور اجتماعی و عمران دهات	کشاورزی، عمرانی، اجتماعی، اقتصادی	ماهانه
۳	دهقان روز	۱۳۴۲	۱۳۵۹	۴۸-۵۰	مدیرمسئول، مهندس اسماعیل بازرگانی	کشاورزی، علمی، اقتصادی	ماهانه
۴	روستا	۱۳۴۷	۱۳۵۷	۲۴ ۵۱۰۰۰	انجمن ملی خانه‌های فرهنگ روستایی	اجتماعی، بهداشتی، کشاورزی، هنری	ماهانه
۵	رستاخیز روستا	۱۳۵۴	۱۳۵۷	۱۰۰ ۲۵۰۰۰۰	حزب رستاخیز	کشاورزی، ورزشی، هنری، بهداشتی، عمرانی، تعاونی، پدافند ملی	ماهانه
۶	بهورز	۱۳۵۴	۱۳۵۵	۳۰-۴۰ ۱۰۰۰۰	هیئت بررسی مسایل بهداشتی-درمانی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	بهداشتی، درمانی، اجتماعی و کشاورزی	ماهانه
۷	مردمیار	۱۳۵۵	۱۳۵۷	۳۰-۴۰ ۱۰۰۰۰	هیئت بررسی مسایل بهداشتی-درمانی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی	بهداشتی، کشاورزی، آموزشی، اجتماعی	ماهانه
۸	پیام روستا	۱۳۵۸	۱۳۶۰	۵۸	جهادسازندگی قم	اقتصادی، اجتماعی، بهداشتی، کشاورزی	ماهانه
۹	جرس برای دهقانان ایران	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۵۱	حزب توده - شاخه دهقانی	کشاورزی، اجتماعی و سیاسی	ماهانه
۱۰	پینه بدستان	۱۳۵۹	۱۳۶۳	۵۰	جهادسازندگی استان خراسان	اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی	ماهانه
۱۱	بلوچستان و انقلاب	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۲۲	جهادسازندگی سراوان	اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی	ماهانه
۱۲	صالحین روستا	۱۳۶۱	ادامه دارد	۴۳۰۰۰ ۳۲-۵۰	انتشارات و مطبوعات معاونت اجتماعی وزارت جهادسازندگی	اجتماعی، اقتصادی، اقتصادی، مدیریتی	ماهانه
۱۳	جهاد روستا	۱۳۵۹	ادامه دارد	۱۲۰۰۰۰ ۳۲-۴۸	انتشارات و مطبوعات معاونت اجتماعی وزارت جهادسازندگی	اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، آموزشی و ترویجی	ماهانه

بهداشت بوده است. در این مجله، مسایل ترویجی بسیاری، همراه با عکس و تصویر، به منظور انتقال تکنیک و همچنین دانش کشاورزی به کار گرفته شده است. قسمتی از این مجله به منظور ارائه گزارشات و فعالیت‌های سازمان اصل چهار و همکاری‌هایی که با دولت ایران داشته،

نوع مطالب: کشاورزی، عمرانی، اجتماعی، اقتصادی، بهداشتی و آموزشی
وابسته به: دفتر بنگاه اصلاح امور اجتماعی و عمران دهات
اشتراک: ابتدا بصورت رایگان و سپس تک شماره ۵ ریال است.

فهرست عناوین مطالب شماره اول مربوط به ۱۳۴۵ شامل مطالب زیر است:

- ۱- این مجله برای چه منتشر می شود و به شما چه کمکی خواهد کرد؟ ۲- از فرمایشات شاه. ۳- برای آبادی دهات ایران بنگاه عمران چه می کند؟ ۴- کارشناسان را بشناسید. ۵- آب آشامیدنی شما. ۶- از دهیاران بپرسید. ۷- چرا ننه رقیه کور شد؟ ۸- مدرسه یا مسجد؟ ۹- از یک ده آباده دیدن کنیم. ۱۰- خبرهای تازه از دهات. ۱۱- بیابید دست به دست هم بدهیم. ۱۲- شاه و مردم. ۱۳- کارهای دستی و هنری. ۱۴- زنان در دهات. ۱۵- برای سرگرمی. ۱۶- درد دل بزرگران. ۱۷- گنج بعد از رنج. ۱۸- همیار کیست و برای شما چه می کند؟ ۱۹- ترانه های محلی.

۳- مجله دهقان روز

مجله «دهقان روز» در فروردین ۱۳۴۲ به صورت ماهانه انتشار یافت. این مجله حاوی یک سری مقالات علمی در زمینه کشاورزی، دامداری، مسایل اقتصاد کشاورزی، اخبار و اطلاعات از شهرستان های ایران در زمینه های مختلف کشاورزی بود. همچنین دارای اطلاعیه ها و آگهی های تبلیغاتی، فروش وسایل کشاورزی و دامپروری بود. مخاطبین این مجله روستاییان، دست اندکاران اجرایی و کارشناسان کشاورزی بودند و ظاهراً اهداف این مجله آشنا کردن جامعه روستاییان و کشاورزان به آنچه در دنیای خارج می گذرد و همچنین منعکس ساختن روش ها، اختراعات و ابتکارات نوینی که در راه گسترش و پیشرفت کشاورزی در کشورهای مترقی صورت می گرفته، به منظور بالا بردن سطح معلومات و دانستی های کشاورزان و همچنین مطرح کردن مسائل و مشکلات آنها بود. اما بیشترین اهداف این مجله، همان طور که از تاریخ نشر آن پیداست، ایجاد شرایط برای ابقای قانون اصلاحات ارضی رژیم گذشته و حسن اجرای آن در روستاها بوده است. این مجله ابتدا در ۲۸ صفحه دو ستونی و چهارستونی و بعدها در ۴۸ صفحه منتشر می شد. مشخصات مجله «دهقان روز» به شرح ذیل است.

نام مجله: دهقان روز

تاریخ نشر اولین شماره: فروردین ماه ۱۳۴۲
فاصله انتشار: ماهانه
قطع: ۲۸/۵×۲۲/۵ سانتیمتر
نوع چاپ: سیاه و سفید
تعداد صفحات: ۴۸-۵۰ صفحه
نوع مطالب: کشاورزی، علمی، اقتصادی

وابسته به: این مجله عضو فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران کشاورزی و مدیر مسئول آن مهندس اسماعیل بازگانی بود.
اشتراک: تک شماره ۱۰ ریال- سالیانه ۱۰۰ ریال

فهرست مطالب اولین شماره مجله «دهقان روز» که در فروردین ۱۳۴۲ منتشر شده، به شرح زیر است:

- ۱- به سوی يك آینده درخشان (سرمقاله). ۲- يك كلمه با دهقان. ۳- درخت را به چه عمقی بکاریم؟ ۴- مفهوم واقعی شرکت های تعاونی. ۵- یونجه. ۶- شرکت سهامی آرد. ۷- دهقان و اصلاحات ارضی. ۸- کود درختان میوه. ۹- باغداران- کشاورزان. ۱۰- چگونه برای تولید درختان میوه، خزانه احداث می کنند؟ ۱۱- نشانی های گاو شیروار. ۱۲- کود شیمیایی یا کود حیوانی یا هردو با هم؟ ۱۳- اهمیت زنبور عسل و نقش مهم آن در کشاورزی. ۱۴- زنان روستایی و تحولات جدید. ۱۵- نظری به لایحه خرده مالکین.

۴- مجله روستا

مجله «روستا» وابسته به انجمن خانه های فرهنگ روستایی بود و در ششم بهمن ۱۳۴۷ به دستور وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، پا به عرصه وجود گذاشت و از طریق خانه های فرهنگ روستایی و شرکت های تعاونی برای روستاییان در سراسر کشور ارسال می شد. این مجله که مخاطبین آن روستاییان بودند، به صورت يك و دو ستونی در ۲۴ صفحه منتشر می شد. هدف از انتشار مجله «روستا» بالا بردن سطح اطلاعات عمومی و اجتماعی و ایجاد امکان پرورش استعداد های ورزشی، هنری و فنی روستائیان کشور بود. این مجله حاوی مطالبی در زمینه های اجتماعی، مذهبی، داستان، بهداشت، آداب زندگی، سرگرمی ها، اخبار و اطلاعات بود. مشخصات مجله «روستا» به شرح ذیل است:

نام مجله: روستا

تاریخ نشر اولین شماره: بهمن ۱۳۴۷

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۸×۲۰ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه ای (کاغذ)
تعداد صفحات: ۲۴ صفحه
نوع مطالب: اجتماعی، بهداشتی، کشاورزی و هنری
وابسته به: انجمن ملی خانه های فرهنگ روستایی
اشتراک: قیمت هر شماره ۵ ریال

فهرست عناوین مطالب شماره ۱۲ مجله «روستا» مربوط به ۱۳۴۸ به شرح ذیل است:

- ۱- پیام شاه. ۲- ششم بهمن. ۳- آنچه باید درباره خانه های فرهنگ روستایی بدانیم. ۴- مزرعه داری. ۵- آیا میدانید که؟ ۶- آب و زندگی. ۷- بزرگانی از روستا. ۸- ندای عدالت و انسانیت (نهج البلاغه). ۹- چگونه شکل و ترکیب روستاها باید تغییر کنند؟ ۱۰- اخبار. ۱۱- جدول. ۱۲- معما. ۱۳- مسئله. ۱۴- ما و شما. ۱۵- کارنامه ها. ۱۶- يك شعر از روستا. ۱۷- يك ماده غذایی بنام شلغم. ۱۸- داستانهای خوشمزه. ۱۹- آخرین قسمت ملك داراب. ۲۰- صنایع دستی. ۲۱- قصه دشمن غم و غصه. ۲۲- والیبال را یاد بگیریم. ۲۳- ناز آفرین. ۲۴- تقویم کشاورزی اسفند ماه. ۲۵- اصل پنجم انقلاب.

۵- مجله رستاخیز روستا

مجله «رستاخیز روستا» در ۱۳۵۴ به صورت ماهانه منتشر شد. این مجله به وسیله حزب رستاخیز، برای روستاییان- به ویژه جوانان روستایی- انتشار می یافت. مطالب مجله در زمینه های کشاورزی، دامپروری، ورزشی، هنری، تربیتی، بهداشتی، تعاون، عمران، پدافند ملی و اقتصاد روستایی بود. مطالب مجله به صورت دو ستونی و سه ستونی انتشار می یافت و هدف اصلی آن اشاعه فرهنگ شاهنشاهی در روستاهای کشور بود. مشخصات مجله «رستاخیز روستا» به شرح ذیل است:

نام مجله: رستاخیز روستا

تاریخ نشر اولین شماره: مهر ۱۳۵۴

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۲×۲۲ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و رنگی و جلد آن دارای عکس های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه ای (کاغذ)

تعداد صفحات: ۱۰۰ صفحه

نوع مطالب: کشاورزی، ورزشی، هنری، بهداشتی.

عمرانی، تعاونی، پدافند ملی

وابسته به: حزب رستاخیز

اشتراک: تک شماره ۵ ریال

فهرست عناوین مطالب شماره ۱۲ مربوط به ۱۳۵۴ به شرح ذیل است.

۱- سازمان‌های مسئول چه می‌کنند؟ ۲- سخنی با کشاورزان و روستائینان. ۳- رفاه بیشتر برای روستائینان. ۴- گذشته‌های تلخ و زندگی شیرین حال. ۵- رستاخیز چیست و برای روستا چه می‌کند؟ ۶- شما هم می‌توانید در روستا، دامداری‌ها و خانه‌های خود را حصارکشی کنید. ۷- بازتاب اندیشه (فرصتی برای مشارکت همگانی در تعیین سرنوشت خودشان). ۸- کشاورزی ماشینی، راهی برای جبران کمبود نیروی انسانی در مزارع. ۹- نخودفرنگی. ۱۰- چطور می‌توان رب گوجه‌فرنگی و خیارشور تهیه کرد؟ ۱۱- گاو: پرفایده‌ترین حیوان اهلی. ۱۲- زن در دوران حاملگی چه غذاهایی بخورد، چگونه کار کند و چطور از خود مواظبت کند. ۱۳- بهداشت. ۱۴- فرزندان انقلاب به روستاها بازمی‌گردند (مصاحبه). ۱۵- صدای کشاورزان به گوش مسئولان می‌رسد (مصاحبه). ۱۶- روزه، سلامت جسم و روح. ۱۷- آموزش سیاسی، نظام سیاسی یعنی چه؟ ۱۸- اخبار. ۱۹- خرافات در روستاها دیگر طرفداری ندارد. ۲۰- مشارکت در کانون روستایی حزب‌ها، روز به روز بیشتر می‌شود. ۲۱- بیک روستا. ۲۲- جدول و سرگرمی. ۲۳- با حقوق خود آشنا شویم. ۲۴- پاسخ به پرسش‌های فرهنگی. ۲۵- هنر نقاشی روستازادگان. ۲۶- دیدار و گفت و گو با روستائیان شرکت‌کننده در اردوی بابلسر. ۲۷- چگونه می‌توانیم با یکدیگر

همکاری کنیم؟ (بیباید همه با هم در پیشرفت روستاهایمان سهیم باشیم). ۲۸- از مرز نیستی تا مرز تمدن بزرگ، سی و پنج سال سلطنت پرافتخار. ۲۹- مسابقه بی‌سابقه. ۳۰- عنصری، شاعری روستایی و هنرمندی خوشبخت. ۳۱- جوانه‌های ذوق و هنر. ۳۲- با کودکان خود چگونه رفتار می‌کنید؟ ۳۳- سوم شهریور ۱۳۲۰، یادآور واقعه‌ای تلخ در تاریخ ایران. ۳۴- روش‌های تازه پیازکاری.

لازم به توضیح است که در ضمیمه مجله، یک مجله خبری که حاوی اخبار و اطلاعات در زمینه‌های ورزشی، اجتماعی، عمرانی، صنایع روستایی، اقتصادی و گزارشات و اخبار است، که از صفحه ۴۳ مجله تا آخر مربوط به مجله خبری رستاخیز روستاست.

۶- مجله بهروز

مجله «بهروز» در ۱۳۵۴ به صورت ماهانه منتشر شد. مطالب این مجله در زمینه‌های بهداشتی و درمانی، اجتماعی و کشاورزی بود. مخاطبین این مجله روستائیان و بهورزانی هستند که در سطح روستا مشغول به کار و فعالیت بوده‌اند. به نظر می‌رسد که بیش‌ترین اهداف این مجله، بالا بردن سطح بهداشت و درمان روستائیان

و همچنین مطرح کردن مسایل بهداشتی و اشاعه آن توسط بهورزان در سطح روستاها بوده است. مطالب مجله به صورت سه ستونی انتشار می‌یافت.

مشخصات مجله «بهروز» به شرح ذیل است:

نام مجله: بهروز

تاریخ نشر اولین شماره: ۱۳۵۴

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۲×۲۲ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس‌های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه‌ای (گاهی)

تعداد صفحات: ۴۰-۳۰ صفحه

نوع مطالب: بهداشتی و درمانی، اجتماعی و کشاورزی وابسته به: هیئت بررسی مسایل بهداشتی و درمانی، سازمان شاهنشاهی و خدمات اجتماعی

اشتراک: بصورت رایگان

فهرست عناوین مطالب شماره ۹ مربوط به ۱۳۵۴ به شرح ذیل است:

- ۱- بهروز پیشاهنگ نوسازی جامعه. ۲- سنت کهنسال معماری ایران، طاق ضربی و گنبد خشتی. ۳- عطاری پیشه‌ای که باید مورد توجه و حمایت قرار گیرد. ۴- افسانه‌های شاهنامه، فاجعه مرگ «فروید». ۵- معرفی کتاب، مسأله جمعیت در کتابی ساده. ۶- بونجه: کشت یونجه خاک زراعی شما را نفوذپذیر و ازت‌دار می‌کند. ۷- نوروز در دیودان. ۸- سرمازدگی راه درمان آن. ۹- نقش زن در روستا. ۱۰- نامه یک بهورز. ۱۱- شیر مادر، سرچشمه اسرارآمیز زندگی. ۱۲- یاد بگیریم، یاد بدهیم، خدمت کنیم.

۷- مجله مردمیار

این مجله حاوی مطالبی در زمینه‌های آموزشی، اجتماعی، کشاورزی و بهداشتی بود. بیش‌ترین مطالب آن در حول و حوش مسایل بهداشتی برای روستائیان بود. این مجله ابتدا تحت عنوان «بهروز» منتشر می‌شود و از ابتدای ۱۳۵۵ به نام «مردمیار» تغییر نام یافت. با تغییر نام مجله، مطالب آن متنوع‌تر شد، به طوری که مطالبی راجع به توسعه، به ویژه توسعه درون‌زا در روستاها را مطرح کرد.

مشخصات مجله «مردمیار» به شرح ذیل است:

مجله: مردمیار

تاریخ نشر اولین شماره: ۱۳۵۵

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۲×۲۲ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس‌های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه‌ای (کاهی)
تعداد صفحات: ۴۰-۳۰ صفحه

نوع مطالب: بهداشتی، کشاورزی، آموزشی و اجتماعی

وابسته به: هیئت بررسی مسایل بهداشتی و درمانی، سازمان شاهنشاهی و خدمات اجتماعی
اشتراک: بصورت رایگان

فهرست عناوین مطالب مجله «مردمیار» شماره اول مربوط به ۱۳۵۵ به شرح ذیل است:

- ۱- سرمقاله: (چرا مردمیار)؟ ۲- هدف‌های سوادآموزی. ۳- بهار و فلسفه زیستن و اندیشیدن. ۴- مقدمه‌ای بر هنر قالیبافی، بافندگان فرش. ۵- الفبای آموزش مسایل کشاورزی (درخت هدیه بهشت). ۶- جنگ بیژن و فرود (حماسی). ۷- آشنایی با گیاهان دارویی. ۸- تاریخ به روایت مردم: شاهزاده قاسم دلاور اسلام. ۹- ضربه شوک در اطفال. ۱۰- آتش، اهریمن ویرانی. ۱۱- کشاورزی نو، گوجه‌فرنگی. ۱۲- اصالت مکتب دارویشکی قدیم ایران (گل‌گاوزبان درمان بخش بیماران). ۱۳- طرح جدید معماری روستایی، یک راه حل. ۱۴- دندان‌های فسادناپذیر تا پایان عمر. ۱۵- معرفی کتاب.

۸- مجله پیام روستا

این مجله ابتدا به نام «جهاد سبز» توسط جهاد سازنگی قم در ۱۳۵۸ منتشر شد و سپس در ۱۳۶۰ به نام «پیام روستا» تغییر نام یافت. مطالب این مجله در زمینه‌های اعتقادی، کشاورزی، اجتماعی و بهداشتی بود. هدف از انتشار این مجله شناساندن انقلاب در بین اقشار جوامع روستایی بود و همچنین بالا بردن سطح آگاهی و بینش روستاییان به مسایل اعتقادی، کشاورزی، اجتماعی، بهداشتی بوده است. مجله به‌طور ماهانه و مطالب آن به صورت سه ستونی منتشر و توزیع می‌شد.

مشخصات مجله «پیام روستا» به شرح ذیل است:

نام مجله: پیام روستا

تاریخ نشر اولین شماره: ۱۳۵۸

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۹/۵×۲۲ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس‌های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه‌ای (کاهی)

تعداد صفحات: ۵۸ صفحه

نوع مطالب: اعتقادی، اجتماعی، بهداشتی و کشاورزی

وابسته به: جهاد سازنگی قم- واحد انتشارات
اشتراک: تک شماره ۴۰ ریال

فهرست عناوین مطالب شماره اول مربوط به ۱۳۶۰ به شرح ذیل است:

- ۱- از بیانات امام. ۲- با خواننده روستایی. ۳- جمهوری اسلامی. ۴- شورای و قصه. ۵- استفراغ و اسهال. ۶- ارزش انسان در اسلام. ۷- مصاحبه با روستاییان. ۸- قصه ارباب رستم و میزا. ۹- معرفی واحد کشاورزی. ۱۰- داستان قارون. ۱۱- شعر. ۱۲- چرا ارباب؟ ۱۳- آشنایی با قانون اساسی. ۱۴- سرگرمی. ۱۵- مبارزه با آفات گیاهی. ۱۶- بیابید تندرست و با نشاط... ۱۷- پای صحبت مشهدی حسن. ۱۸- جهادسازنگی را بشناسیم. ۱۹- سیدجمال‌الدین اسدآبادی. ۲۰- دو بیماری خطرناک در گوسفند. ۲۱- یک مسابقه و دو جایزه. ۲۲- بیماری نیوکاسل. ۲۳- روش تربیت فرزند. ۲۴- یاد از شهید چمران.

۹- مجله جرس برای دهقانان ایران

مجله «جرس برای دهقانان ایران» در ۱۳۵۸، توسط شاخه دهقانی حزب توده، به صورت ماهانه انتشار یافت. مطالب این مجله در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، کشاورزی و گزارشات و اخبار روستایی بود. اهداف ظاهری این مجله طرح مسایل و مشکلات روستایی، بیش‌تر در زمینه‌های اجتماعی و سیاسی بود، ولی بیش‌ترین اهداف مجله مطرح کردن حزب توده در جامعه روستایی و نفوذ در اقشار روستاییان بوده است. این مجله تا اسفند ۱۳۵۸، تحت عنوان «جرس برای دهقانان ایران» انتشار یافت و سپس به علت اینکه وزارت ارشاد اسلامی از انتشار آن جلوگیری کرد، از فروردین ماه سال ۱۳۵۹، تحت عنوان «جرقه نو برای دهقانان ایران» انتشار یافت و صاحب امتیاز آن تغییر کرد. اگرچه نام و صاحب امتیاز این مجله تغییر پیدا کرد، ولی اهداف آن، همان اهداف مجله «جرس برای دهقانان ایران» بود و هیچ‌گونه تغییری در روند مطالب و اهداف آن به‌وجود نیامد. این مجله در ۱۳۵۹ با نام جدید چند شماره منتشر شد و سپس انتشار آن متوقف گردید.

مشخصات مجله «جرس برای دهقانان ایران» به شرح ذیل است:

نام مجله: جرس برای دهقانان ایران

تاریخ نشر اولین شماره: دی ماه ۱۳۵۸

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۸×۲۱ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس‌های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه‌ای (کاهی)

تعداد صفحات: ۵۱ صفحه

وابسته به: حزب توده، شاخه دهقانی

نوع مطالب: کشاورزی، اجتماعی و سیاسی

اشتراک: تک شماره ۲۰ ریال

فهرست عناوین مطالب شماره ۱ مربوط به ۱۳۵۹ به شرح ذیل است:

- ۱- سال نو و اصلاحات ارضی. ۲- سال از پیام تاریخی امام. ۳- «جرقه نو» به جای «جرس» منتشر می‌شود. ۴- دهقانان و مبارزات ضدامپریالیستی. ۵- نوروز فرخنده باد. ۶- قانون اصلاحات ارضی تصویب شد. ۷- تشکیل کمیته‌های دهقانان بی‌زمین و کم‌زمین. ۸- دهقانان در روزنامه‌ها. ۹- دادخواهی دهقانان. ۱۰- روستایی از داران. ۱۱- خواف. ۱۲- دهقانان تاجکستان. ۱۳- روستاهای دامنه غربی سیلان. ۱۴- گویم از شیراز. ۱۵- خانی از لشتو. ۱۶- خرما پاک‌کن‌های خرمشهر. ۱۷- گزارشی از مسافر ما. ۱۸- درباره سیل خوزستان. ۱۹- چغندرکاران چهارمحال. ۲۰- شاهسون‌ها. ۲۱- در روستاهای ایران چه می‌گذرد؟ ۲۲- دهقانان و مسایل روستایی. ۲۳- باز هم سیل و مصیبت‌های آن در روستاها. ۲۴- سوادآموزی. ۲۵- کشاورزی و دامداری. ۲۶- ادبیات روستایی. ۲۷- روستازاده‌ای از جنوب مصر. ۲۸- ما و خوانندگان.

۱۰- مجله پینه‌بدستان

مجله «پینه‌بدستان» در ۱۳۵۹ توسط جهاد سازنگی استان خراسان، به صورت ماهانه انتشار یافت. این مجله حاوی مطالبی در زمینه‌های اعتقادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی است. هدف از انتشار این مجله رساندن پیام انقلاب اسلامی به روستا و بالا بردن سطح آگاهی و بینش روستاییان در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اعتقادی بود. این مجله تا شماره ۱۱ با ابعاد ۲۵×۱۷/۵ سانتیمتر به صورت دو ستونی چاپ شد، سپس از شماره ۱۲ با ابعاد ۳۰/۵×۲۳ سانتیمتر به صورت سه ستونی منتشر گردیده از شماره ۱۲ به بعد که ابعاد مجله تغییر یافت، مطالب مجله نیز متنوع‌تر شد و علاوه بر مطالب مذکور، مطالبی در مورد کشاورزی و دامی و مسایل مربوط به آن را مطرح کرد. بنابراین، قالب

عناوین مطالب، به صورت اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و کشاورزی درآمد که مجله از نظر مطالب دارای تنوع بیش تری شد. مشخصات مجله «پینه بدستان» به شرح ذیل است:

نام مجله: پینه بدستان

تاریخ نشر اولین شماره: آذر ماه ۱۳۵۹

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۵×۱۷/۵ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و جلد آن دارای عکس های رنگی است.

نوع کاغذ: روزنامه ای (کاهی)

تعداد صفحات: ۵۰ صفحه

نوع مطالب: اعتقادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

وابسته به: جهاد سازندگی استان خراسان

اشتراک: تک شماره ۳۰ ریال

بیش تر به منظور بالا بردن سطح فرهنگ منطقه چاپ و منتشر می شده است. این مجله سعی کرده در قالب داستان، شعر، سرود، خاطره، و سرمقاله مطالب خود را ارائه کند. مشخصات مجله «بلوچستان و انقلاب» به شرح ذیل است:

نام مجله: بلوچستان و انقلاب

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۲۴/۵×۱۷/۵ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید و رنگی

نوع کاغذ: روزنامه ای (کاهی)

تعداد صفحات: ۳۲ صفحه

نوع مطالب: اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی

وابسته به: جهاد سازندگی سراوان

اشتراک: تک شماره ۱۵ ریال

فاصله انتشار: ماهانه

قطع: ۱۶/۱×۲۴ سانتیمتر

نوع چاپ: سیاه و سفید

نوع کاغذ: روزنامه ای (کاهی)

تعداد صفحات: ۳۲-۵۰ صفحه

نوع مطالب: اجتماعی، اعتقادی، اقتصادی و مدیریتی وابسته به: مدیریت مطبوعات معاونت اجتماعی وزارت

جهاد سازندگی

اشتراک: تک شماره ۲۰ ریال

فهرست عناوین مطالب شماره اول مربوط به مهر ۱۳۶۱ به شرح ذیل است:

- ۱- سرمقاله. ۲- از سخنان امام درس بگیریم.
- ۳- اخبار ماه. ۴- گفت و گو با حجة الاسلام هاشمی رفسنجانی. ۵- شورا در اسلام. ۶- پای صحبت شهیدی اکبر (داستان). ۷- فعالیت های شوراهای اسلامی «دیزج لیلی خانی». ۸- اسلام را بهتر بشناسیم. ۹- شهیدان زنده اند... ۱۰- از بزرگان اسلام بیاموزیم. ۱۱- شوراهای اسلامی روستایی در جبهه. ۱۲- یادبودها. ۱۳- شعر و مثل.

۱۳- مجله جهاد روستا

مجله «جهاد روستا» در ۱۳۵۹ توسط کمیته فرهنگی جهاد سازندگی منتشر شد. ابتدا این مجله به شکل روزنامه ای در ۱۶ صفحه منتشر می شد، سپس از مهرماه ۱۳۶۲ به صورت یک مجله ۴۸ صفحه ای درآمد و هر ۱۵ روز یکبار منتشر شد. بعداً به صورت ماهانه انتشار یافت. فعالیت این مجله پس از مصوبه ۱۳۶۳ مجلس شورای اسلامی که به حذف امور فرهنگی روستا از مجموعه فعالیت های جهاد سازندگی منجر شد، متوقف گردید. با تشکیل واحد آموزش روستایی در جهاد سازندگی دوباره فعالیت مجله توسط این واحد شروع شد. این مجله دارای مطالب متنوعی در زمینه های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، آموزشی و ترویجی بوده، به دلیل وجود جنگ، بخشی از مطالب آن در مسایل جنگ و نظامی است. مطالب این مجله در قالب و فرم های مختلف سرمقاله، مقاله، داستان، شعر، نامه، خاطره، گزارش، خبر، مصاحبه، عکس و تصویر است. این مجله ابتدا با اهداف فرهنگی شروع به فعالیت کرد و مسایل آموزشی و ترویجی جنبه های مختلف توسعه روستایی مانند صنایع، کشاورزی، بهداشت و غیره کلاً در حاشیه قرار داشت. پس از ۱۳۶۳ محتوای آن حدود ۳۰ درصد فرهنگی و ۷۰ درصد آموزشی- ترویجی بوده است.

مشخصات مجله «جهاد روستا» به شرح ذیل است:

فهرست عناوین مطالب شماره اول مربوط به ۱۳۶۱ به شرح ذیل است:

- ۱- درسی از قرآن. ۲- سخنی با شما. ۳- داستان ۹ تا صد تومانی. ۴- شهر من، روستای من. ۵- سرود بانگ آزادی. ۶- اسلام مبارزه می کند. ۷- جدول. ۸- تقویم ماه. ۹- خاطراتی از جبهه. ۱۰- داستان اسیر. ۱۱- آیا می دانید که؟ ۱۲- پندهای امام. ۱۳- نقاشی های شما.

۱۲- مجله صالحین روستا

مجله «صالحین روستا» به صورت ماهانه آموزشی برای شوراهای اسلامی روستایی، در ۱۳۶۱ توسط مرکز هماهنگی شوراهای اسلامی روستایی جهاد سازندگی در ۵۰ صفحه دوستونی منتشر شد. این مجله به منظور آموزش و ارتباط با شوراهای روستایی، فعالیت خود را شروع کرد. مخاطبین اصلی آن در ابتدا اعضای شوراهای اسلامی روستایی بودند، اما در ۱۳۶۸ تغییراتی در محتوی و اهداف مجله به وجود آمد و مخاطبین مجله کلیه خبرگان، رهبران محلی و اعضای شوراهای اسلامی روستایی شدند. مجله «صالحین روستا» به شکلی ساده و با مطالب متنوعی که مربوط به شوراهای اسلامی روستایی است، انتشار می یابد. مطالب این مجله در زمینه های اخلاق، احکام، مسایل حقوقی، شرح وظایف شوراها، مدیریت روستا، رهبری روستایی، گزارش عملکرد شوراها و آموزش پروژه ای و دهستانی است.

مشخصات مجله «صالحین روستا» به شرح ذیل است:

نام مجله: صالحین روستا

فهرست عناوین مطالب شماره اول مربوط به ۱۳۵۹ به شرح ذیل است:

- ۱- نه روسیه، نه امریکا (سرمقاله). ۲- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور. ۳- محرم ماهی که خون بر شمشیر پیروز شد. ۴- گزارشی از روستای «دو سنگ» در منطقه موسی آباد. ۵- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور. ۶- اسلام و کشاورزی. ۷- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور. ۸- بهداشت روستا. ۹- در راه خودکفایی اقتصادی کوشا باشیم. ۱۰- گذری کوتاه به زندگی شهید علی اکبر ظاهریان. ۱۱- داستان کوتاه «وحدت». ۱۲- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور. ۱۳- برای بی نیازی از ابرقدرتهای شرق و غرب. ۱۴- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور. ۱۵- تقسیر و سرنوشت. ۱۶- کمک های روستاییان به جبهه های غرب کشور.

۱۱- مجله بلوچستان و انقلاب

مجله «بلوچستان و انقلاب» در ۱۳۶۱ توسط جهاد سازندگی سراوان، به صورت ماهانه انتشار یافت. مطالب این مجله در زمینه های اعتقادی، اجتماعی و فرهنگی بود و به صورت دو ستونی چاپ می شد. این مجله خاص استان سیستان و بلوچستان بود و به نظر می رسد که یک مجله منطقه ای است و بیش تر مسایل و مشکلات منطقه سیستان و بلوچستان و روستاهای تابعه آن را مطرح کرده است. مخاطبین مجله شهری و روستایی بودند و بیش تر مطالب آن جهت جوانان و نوجوانان تهیه می شد. هدف از انتشار مجله بالا بردن سطح فکر و اندیشه افراد آن منطقه بود و

فهرست عناوین مطالب مجله ۲۵۶، شماره اول مربوط به فروردین ۱۳۶۱ به شرح ذیل است:

- ۱- موافقت امام امت با استعفای آیت‌الله منتظری.
- ۲- اخبار روستایی.
- ۳- پیام نوروزی وزیر جهاد سازندگی به روستاییان.
- ۴- گزارشی از فعالیت شورای اسلامی روستای «آزادمون محمودآباد».
- ۵- رمضان ماه آماده شدن برای خودسازی.
- ۶- پاسخ به سئوالات کشاورزی.
- ۷- مبارزه با علف‌های هرز و دادن کود سرک.
- ۸- گفت و گو با روستاییان نمونه کشور (قسمت دوم).
- ۹- مبارزه با علف‌های هرز پنبه.
- ۱۰- مراقبت از دام‌های آبستن (قسمت دوم).
- ۱۱- قصص قرآن (دیدار دوباره).
- ۱۲- بهداشت پوست انسان.
- ۱۳- پیش‌گیری از مرغ‌میری (واکسیناسیون).
- ۱۴-

کوتاه و خواندنی. ۱۵- خاطرات رزمندگان

(شناسایی). ۱۶- مسابقات و جدول، نشریه، او

کیست. ۱۷- پاسخ به نامه‌های شما.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

از آنجایی که مجلات نقش بسزایی در بالا بردن سطح مهارت و بینش افراد، به ویژه جوامع روستایی دارند. بنابراین، مجلات یکی از وسایل ارتباط جمعی هستند که می‌توانند در ایجاد تغییر و تحول در افراد و جامعه روستایی نقشی سازنده داشته باشند. زیرا با ارتقاء سطح فرهنگ در هر جامعه، می‌توان امید به توسعه اجتماعی و اقتصادی آن جامعه داشت. بنابراین، برای این که بتوان توسعه اجتماعی، اقتصادی در روستاهای کشور ایجاد کرد، ابتدا می‌باید توسعه فرهنگی را شروع کرد، چرا که از توسعه فرهنگی است که می‌توان به توسعه اجتماعی و اقتصادی نایل شد. مجلات روستایی که مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت، هرکدام با اهداف و سیاستی ویژه پایه روستا گذاشته‌اند. به جز چند مجله که به نظر می‌رسد اهداف سازنده برای جوامع روستایی داشته‌اند، مابقی مجلات در جهت تبلیقات و استحکام پایه‌های رژیم گذشته در سطح روستاها بوده است. هدف اصلی این مجلات اشاعه فرهنگ شاهنشاهی و تحریک روستاییان در جهت مهاجرت از روستا به شهر بوده است. بنابراین، بعضی از این مجلات نه تنها نقش سازنده و

مطلوبی نداشته‌اند، بلکه نقش تخریبی در توسعه فکری و عمرانی روستا ایفا کرده‌اند.

بعضی از مجلات که با دید توسعه درونزا و برونزا وارد روستا شده‌اند به نظر می‌رسد بتوان از وجود چنین مجلاتی در جهت بارور کردن مطالب و محتوای مجلات فعلی استفاده کرد تا بتوان کمک فکری مؤثری به جوامع روستایی در ابعاد مختلف کاری در روستا نمود.

از آنجا که مجلات به صورت پراکنده هستند و در بعضی از کتابخانه‌ها، آنها را حذف و از بین برده‌اند، بنابراین به منظور استفاده از نقاط قوت و ضعف این مجلات، در جهت بارور کردن و بالا بردن محتوای فعلی مجلات، پیشنهاد می‌شود که:

- ۱- مجلات شناسایی شده، توسط دست‌اندرکاران دو مجله فعلی جمع‌آوری شوند.
- ۲- مطالب و محتوای مجلات شناسایی شده دسته‌بندی شود. تا در جهت استفاده از بعضی قالب‌های آنها در نحوه ارائه مطالب مجلات فعلی استفاده شود.
- ۳- چنانچه مطالب آموزشی و ترویجی مجلات شناسایی شده، مورد بررسی قرار گیرد، مطالب ارزشمند و تاریخی در آنها وجود دارد که قابل استفاده است.
- ۴- از طرح‌هایی که در بعضی از مجلات مطرح شده می‌توان از نظر تاریخی، روند توسعه روستایی را در ایران مورد مطالعه قرار داد.
- ۵- از شکل ارائه مطالب می‌توان در جهت انتقال مطالب ترویجی و آموزشی استفاده کرد.

فهرست منابع و مآخذ:

- ۱- معتمدزاد، کاظم، روش تحقیق در محتوای مطبوعات، انتشارات دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی، تهران، چاپ اول، ۱۳۵۶.
- ۲- صدر هاشمی، محمد، تاریخ جراید و مجلات ایران، انتشارات کمال اصفهان، چاپ دوم، ۱۳۶۴، سه جلد (۱ و ۲ و ۳).
- ۳- راهنمای مجله‌های ایران، کتابخانه ملی ایران، سال ۱۳۵۱ الی ۱۳۶۵.
- ۴- مجله زمین و مردم، سال اول، ۱۳۳۱، شماره ۳، ۵.
- ۵- مجله زمین و مردم، سال دوم، ۱۳۳۳، شماره ۹، ۱۰.
- ۶- مجله زمین و مردم، سال سوم، ۱۳۳۴، شماره ۱۴، ۱۵، ۱۶.
- ۷- مجله زمین و مردم، سال پنجم، ۱۳۳۵، شماره ۲۵.
- ۸- مجله بزرگ، سال اول، ۱۳۳۶، شماره ۱ الی ۱۲.
- ۹- مجله دهقان روز، سال اول، ۱۳۴۲، شماره ۱ الی ۲۴.
- ۱۰- مجله روستا، سال اول، ۱۳۴۷، شماره ۱ الی ۱۲.
- ۱۱- مجله رستاخیز روستا، سال اول، ۱۳۵۴، شماره ۱ الی ۱۲.
- ۱۲- مجله بهروز، سال اول، ۱۳۵۴، شماره ۵، ۶، ۹.
- ۱۳- مجله مردمیار، سال دوم، ۱۳۵۵، شماره ۱، ۲، ۸، ۹، ۱۰.
- ۱۴- مجله مردمیار، سال سوم، ۱۳۵۶، شماره ۱.
- ۱۵- مجله جرس برای دهقانان ایران، سال اول، ۱۳۵۸، شماره ۱.
- ۱۶- مجله جرفه‌نو برای دهقانان ایران، سال اول، ۱۳۵۹، شماره ۱ الی ۴.
- ۱۷- مجله پیام روستا، سال اول، ۱۳۵۹، شماره ۱.
- ۱۸- مجله پیام روستا، سال دوم، ۱۳۶۰، شماره ۱ و ۲.
- ۱۹- مجله پینه‌بدستان، سال اول، ۱۳۵۹، شماره ۲، ۳، ۴.
- ۲۰- مجله پینه‌بدستان، سال دوم، ۱۳۶۰، شماره ۵ الی ۲۴.
- ۲۱- مجله پینه‌بدستان، سال سوم، ۱۳۶۱، شماره ۵ الی ۲۴.
- ۲۲- مجله پینه‌بدستان، سال چهارم، ۱۳۶۲، شماره ۲۵ الی ۳۰.
- ۲۳- مجله پینه‌بدستان، سال چهارم، ۱۳۶۳، شماره ۳۱، ۳۲.
- ۲۴- مجله بلوچستان و انقلاب، سال اول، ۱۳۶۱، شماره ۱ الی ۶.
- ۲۵- مجله بلوچستان و انقلاب، سال دوم، ۱۳۶۲، شماره ۷ الی ۱۴.
- ۲۶- مجله صالحین روستا، سال اول، ۱۳۶۱، شماره ۱ الی ۸.
- ۲۷- مجله جهاد روستا، سال اول، ۱۳۵۹، شماره ۱ الی ۲۴.
- ۲۸- مجله جهاد روستا، سال نهم، ۱۳۶۸، شماره ۲۵۶ الی ۲۶۷.